

ORHAN ŞAİK GÖKYAY'IN ARDINDAN*

Prof. Dr. MÜCTEBA İLGÜREL

Hocaların hocası, ülkemizin her tarafına yayılmış pek çok öğretmenin de hocası, hatta değişik mesleklerdeki kişilerin hocalığını da yapmış bulunan Orhan Şaik Gökyay'ı 2 Aralık 1994 Cuma günü kaybettik. Onun vefatı, Türk kültürünün en büyük kayıplarından biri olmuştur.

Orhan Şaik Gökyay, 16 Temmuz 1902 yılında İnebolu'da dünyaya gelmiştir**. Ailenin 7 çocuğundan biridir. Babası Mehmet Cevdet Efendi, annesi Şefika Hanım idi. Mehmet Cevdet Efendi'nin ailesi 1876'da Filibe'nin Çırpan ilçesinden Türkiye'ye göç etmiştir. İlkokul öğretmeni olarak Bolu'ya bağlı Göynük ilçesinde, Kastamonu'ya bağlı İnebolu'da meslek hayatına devam eden babası, Orhan Şaik'i henüz daha çocuk iken Şeyh Merdan Efendi tekkesine de götürerek dinî bilgilerini kuvvetlendirmiştir. Böylece küçük yaşta *Kur'an*'ı da hatmetmiş idi. Orhan Şaik'in annesi de Filibe'nin Çırpan ilçesindedir.

Orhan Şaik Gökyay ilk öğrenimine Kastamonu'da Yarpçı Okulu'nda başlamış ve Nümune-i İbtidâi İlkokulu'ndan mezun olmuştur. Ortaokula Aydın Sultanîsi'nde devam etmiş, ancak ailesinin maddî sıkıntılar içine düşmesi üzerine öğrenimini 9. sınıfta bırakarak Kastamonu Özel İdaresi'nde Tarik Kâtibi ve İstatistik Müdürlüğü'nde kâtip olarak çalışmaya başlamıştır.

Öğrenimini terketmek zorunda kalışı onu fazlasıyla üzmekteydi. Kendi kendini yetiştirmek ve muhit edinmekle bu eksikliğini telâfi etme çarelerini araştırdı. Geniş çevresi sayesinde yörenin dil özellikleri onun dikkatini çekmişti. Türk dilinin zenginliklerini o zaman araştırmaya başlamıştı. Bu zen

* Bu yazının hazırlanmasında istifade edilen yayınlar: Günay Kut, "Orhan Şaik Gökyay", *Journal of Turkish Studies Türklük Bilgisi Araştırmaları*, Harvard 1984, I-XVII; aynı müellif, *Orhan Şaik Gökyay*, Ankara 1989; Hayrettin İvgin, "Orhan Şaik Gökyay", *Antoloji Aylık Şiir Dergisi*, Sayı 12, 1981, 38-58.

** Orhan Şaik'in asıl adı Hüseyin Vehbi'dir. Bu ad, daha sonra Hamdulah Suphi Tanrıöver'in Millî Eğitim Bakanlığı sırasında her öğrencinin bir Türk adı almasıyla ilgili çıkartmış olduğu genelge üzerine bizzat kendisi tarafından Orhan olarak değiştirilmiştir. Şaik adını ise çok sevdiği bir arkadaşının adından almış ve bu adı mahkeme kararı ile nüfusuna işletmiştir. Gökyay soyadını ise Soyadı Kanununun kabulü üzerine almıştır. Onun resmî adı Hüseyin Vehbi Şaik Gökyay idi.

ginlikler onun edebiyat ve dil sahasındaki araştırmalarına yön vermiştir. Halk edebiyatına karşı engin sevgisini bu çağlarda kazanmıştı.

Orhan Şaik Gökyay İstiklâl Harbi'nin başladığı günlerde Ankara Dârülmuallimininde öğrenci oldu. Tarih Öğretmeni Vâsıf Çınar derslerde vatan sevgisini öğrencilerine aşılacak üzere hararetli konuşmalar yapmakta idi. Öğrenci Orhan Şaik bu konuşmalardan çok etkilenmiştir. O yıllarda İzmir hakkında şiirler yazmaktaydı ve daha o günlerde İzmirliilerin takdirini kazanmıştı. Orhan Şaik Ankara Dârülmuallimininden 13 Temmuz 1922'de genç bir öğretmen olarak mezun oldu.

Orhan Şaik Gökyay mezun olduğu yıl Giresun'un Pîraziz nahiyesinde göreve başladı. O genç bir öğretmen olarak öğretme zevkini ilk görevinde tattı. Kendisi bunu büyük bir coşkuyla daima anlatmış "Ben galiba sevmeyi orada öğrendim" demiştir. Orhan Şaik 1923 eğitim yılı başında Samsun İstiklâl Numûne-i İbtidaî Mektebi'nde göreve devam etmiştir. Bu iki okuldaki görevlerinde gerek öğrencileri gerek halk tarafından çok sevilen Orhan Şaik üçüncü öğretmenlik yılında kendisini Balıkesir'de bulmuştur. Burada Hacı İlbey Umumî İbtidaî Mektebi'nde iki yıl öğretmenlik yapmıştır. Balıkesir'de iken askerlik görevini de tamamlayan Orhan Şaik, bir yandan da *Çağlayan* adlı aylık bir dergi de çıkarmaya başlamıştır. Bu dergi Edremitli şair Ruhi Naci'nin maddî ve manevî desteği ile çıkıyordu. İçinde Mehmed Âkif'in, Tokadî-zâde Şekib'in ve Hasan Basri Çantay'ın şiir ve yazıları da yer alıyordu. Bu dergi onun Balıkesir'den ayrılış tarihi olan Mayıs 1926'ya kadar • yayınlanmıştır. Tamamı 15 sayıdır.

Orhan Şaik Gökyay, daha çok öğrenmek, ülkesine daha çok yararlı olmak üzere öğrenimine devam etmek istiyordu. Bunun için Balıkesir'den ayrılıp lise eğitimi için Kastamonu'ya gitti. Kastamonu Lisesi son sınıfına kabul edilen Orhan Şaik 30 Haziran 1927'de buradan mezun oldu. Aynı yıl İstanbul Dârülfünunu Edebiyat Fakültesi'ne kaydını yaptırmıştır. Aynı zamanda Yüksek Öğretmen Okulu'nun da öğrencisi olmuştur. Orhan Şaik daha ilk günlerde hocası Fuat Köprülü'den etkilenmeye başlamıştır.

Orhan Şaik Gökyay üniversite öğrenciliği yıllarında Avrupalı şarkiyatçılardan Menzel, F. Teaschner, Paul Wittek ve Duda ile tanışmıştır. Bu şarkiyatçılardan hem çok şey öğrenmiş hem de onların Türk Kültür ve tarihi üzerindeki araştırmalarında önemli roller oynamıştır. Orhan Şaik 15 Ekim 1930'da fakülteden mezun olmuştur. Bir müddet sonra Kastamonu Lisesi'ne

edebiyat öğretmeni tayin edilmiştir. Bu suretle onun için öğretmenlik hayatının ikinci devresi başlamış oluyordu. Kısa bir müddet sonra onun Malatya Lisesi'nde görev aldığını görüyoruz. Orhan Şaik Bey Malatya'da üç yıl görev yapmıştır. Buradaki görevini tamamlayan hocamız, bakanlığın teklifi üzerine Edirne Kız Öğretmen Okulu , Erkek Öğretmen Okulu ve Erkek Lisesi Edebiyat öğretmenliğini kabul ederek Edirne'ye gitmiştir. Burada da başarılı bir öğretmenlik hayatı geçiren Orhan Şaik Bey, kendisini teftişe gelen müfettişlerin, zamanın Millî Eğitim Bakanı Hasan Âli Yücel'e, "büyük merkezlerde daha yararlı olur" tavsiyesi üzerine Ankara Erkek Lisesi'ne tayin olunmuştur. Orhan Şaik Bey, Ankara'ya 1934 yılında evlendiği eşi Ferhunde Hanım ile birlikte gelmiştir. Bu suretle kendisi Ankara Erkek Lisesi'nde görev alırken, eşi Ferhunde Hanım da Kurtuluş Ortaokulu'nda öğretmenliğe başlamıştır. Bu tarihten itibaren Ferhunde Hanım daima eşinin yanında bulunacak ve başarılarında rol oynayacaktır. Bu arada Kırıkkale Askerî Sanat Lisesi'nde ücretli öğretmenlik de yapan Orhan Şaik Gökyay ve ailesinin Eskişehir Erkek Lisesi Edebiyat öğretmenliğine ve müdürlüğüne tayin olduğunu görüyoruz. Eskişehir'deki görevi kısa süre Orhan Şaik Gökyay, 1 Nisan 1937'de çok sevdiği Bursa'da göreve başladı. Üç yıl kadar şiir ve yazı yazmaya devam etti. Türk gençliğinin çok iyi bildiği, vatan sevgisini kamçılayan "Bu Vatan Kimin" şiirini burada yazdı. Edebiyatımızın en önemli nesir örneklerinden olan *Dede Korkut Hikâyeleri* adlı eserini burada hazırladı. Orhan Şaik Bey 1939 yılında Musiki Muallim Mektebi öğretmenliğine ve müdürlüğüne tayin olundu. Düzensiz bir halde bulunan bu okul yeni müdürü sayesinde mükemmel bir hale geldi. Bu okul 1941 yılında Devlet Konservatuarı'na dönüştürüldü. Orhan Şaik Gökyay, şiirlerine ve edebî yazılarına devam ediyordu. "Konservatuvar Marşı" ile *Devlet Konservatuarı Tarihçesi* bu devrin çalışmalarının mahsulü olmuştur.

Orhan Şaik Gökyay bu görevinde iken 31 Mayıs 1944'te 34 kişilik bir grup içinde olmak üzere İstanbul 1 Numaralı Sıkı Yönetim Mahkemesi'nde ırkçılık, Turancılık davası adı ile anılan davada yargılandı. 11 ay süren bu davada beraat etti.

Orhan Şaik Gökyay 30 Kasım 1946'dan itibaren Galatasaray Lisesi'nde çok sevdiği öğrencileri arasında tekrar göreve başladı. Onun bu görevi 1951 yılına kadar devam etti. Aynı yıl Millî Eğitim Bakanlığı Müfettişi olan Orhan Şaik, kısa bir süre sonra Londra'ya öğrenci müfettişi olarak gönderildi. Üç yıl İngiltere'de kalarak burada pek çok şarkiyatçı ilim adamı ile tanıştı. Bunlardan Prof. Paul Wittek ve G.M. Meredith-Owens ile ilmî çalışmalar yaptı.

Yurda döndükten sonra İstanbul Çapa Eğitim Enstitüsü ve Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenliğine tayin edilen Orhan Şaik Gökyay yıllarca burada hizmet ettikten sonra Prof. Paul Wittek'in daveti üzerine Türk Dili ve Edebiyatı Okutmanı olarak Londra'da görev aldı. Burada üç yıl hizmet eden Orhan Şaik Gökyay dönüşünde tekrar Çapa'daki görevine tayin edildi. Bu görevi 1967 yılında yaş haddinden emekli oluncaya kadar devam etti. Ancak öğrencilerinden ayrı kalmak onu çok üzmüş, devrin Millî Eğitim Bakanı ve Edirne Lisesi'nden öğrencisi İlhami Ertem'e müracaatla tekrar görev istemiştir. Böylece üç yıl daha ülkeye hizmet etme imkânını elde etmiştir.

Orhan Şaik Gökyay öğretme arzusu ile dolu bir hoca olarak, sağlığı da çok müsait olduğu için hizmete devam etmek istiyordu. Bu sırada Marmara Üniversitesi bünyesinde yeni kurulmuş bulunan Fen-Edebiyat Fakültesi'nin Dekanı Merhum Prof. Hakkı Dursun Yıldız'ın daveti üzerine Tarih bölümünde Öğretim Görevlisi olarak görev aldı. Bu bölümün başkanı olarak hocamızın bölümümüz öğrencilerinin yetişmesinde ne derecede yararlı olduğuna bizzat şahit oldum. Orhan Şaik Bey burada dört yıl hizmet ettikten sonra 1986 yılında bizden ayrılarak bir müddet de Mimar Sinan Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenci yetiştirmeye devam etti.

Orhan Şaik Gökyay yurt içinde ve yurt dışında birçok kongreye katılarak bildiriler vermiş, daima büyük ilgi görmüştür. Keza verdiği konferanslar, biz öğrencileri için düzenlediği saatler çok istifadeli olurdu (Geniş bilgi için bk. Günay Kut, *Orhan Şaik Gökyay*, 19-20).

Orhan Şaik Gökyay çeşitli dallarda ödüller kazanmıştır. Bunların ilki Kültür ve Turizm Bakanlığı "Anıtkabir Senaryosu Yarışması" birincilik ödülüdür (1972). Diğerleri aynı bakanlığın "Türk Kültür ve Sanatı Hizmet Ödülü" (1981), Ankara Folklor Araştırmaları Kurumu "İhsan Hınçer Türk Folklorüne Hizmet Ödülü" (1982) ve Türk Yazarlar Birliği "Türk Kültürüne Hizmet Ödülü"dür (1988).

Orhan Şaik Gökyay'a İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanlığı'nın teklifi ve Üniversite Senatosu'nun kararı ile 7 Haziran 1989'da fahri Dr. payesi de verilmiştir.

Orhan Şaik Gökyay Türk dilini en ince özelliklerine kadar bilirdi. Dîvan Edebiyatına da bihakkın vâkıfu. Almanca ve İngilizceyi bildiği gibi Arapça ve Farsçaya da hâkimdi. Fransızca'yı da çalışmalarına yetecek kadar bilirdi. Şair-

ler onu büyük bir şair olarak, edebiyatçılar onu büyük bir edebiyatçı ve biz tarihçiler ise onu büyük bir tarihçi olarak tanırdık. O şiirleriyle, edebî yazılarıyla ve tarih araştırmalarıyla geniş bir kitleye hitabederdi. Engin halk kültürü ile de Türk folkloruna büyük hizmetler yapmıştı. Bu yüzden onun şiirleri, araştırmaları ve tercümeleri bir hayli yekun tutmaktadır.

Diğer taraftan Orhan Şaik Bey'in dikkati çeken bir özelliği de, kusurlu, yanlış ve eksik bulduğu eserleri tenkid etmesidir. O bunun da bir hizmet olduğu düşüncesindeydi. Bu suretle araştırmacıların daha dikkatli çalışacaklarına inanıyordu.

Orhan Şaik Gökyay'ın 92 yıllık uzun ömrünün hemen hemen 70 yılı hocalıkla geçmiştir. Çok öğrenci yetiştirmiş, ömrünün sonuna kadar onlarla irtibatı devam ettirmiştir. Nitekim evi de öğrencilerine her zaman açıktı. Herkes evine gelebilir ve birşeyler sorabilirdi. İstanbul veya İstanbul dışından çalışmalarında müşkülâta karşılaşan üniversite mensuplarının, anlayamadıkları, okuyamadıkları konular hocanın evinde çözüldü. Bizzat ben de kendilerinden çok istifade etmiştim. Onun hayatta en büyük desteği Sevgili Eşi Ferhunde Hanım olmuştur. İki örnek bir aile teşkil ederlerdi. Her ikisinin de biz öğrencileri üzerinde hakları çoktur.

BİBLİYOGRAFYA

KİTAPLAR

1. *Dede Korkut*. İstanbul : Arkadaş Basımevi, 1938.
2. *Bugünkü Dille Dede Korkut Masalları*. İstanbul : A. Halit Kitabevi, 1939.
3. *Devlet Konservatuvarı Tarihçesi*. Ankara : Maarif Basımevi, 1941.
4. *Mercimek Ahmed. Kabusnâme*. Yeniden gözden geçiren : Orhan Şaik Gökyay. İstanbul : Maarif Matbaası, 1944. 2. bs., İstanbul : Milli Eğitim Basımevi, 1966. 3. bs., İstanbul : Milli Eğitim Basımevi, 1974.
5. *Kâtip Çelebi Hayatı, Şahsiyeti ve Eserleri*. Ankara : Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1957.
6. *Zekeriyyazade. Ferah Cerbe Fetihnamesi*. Açıklamalarla yayına hazırlayan: Orhan Şaik Gökyay. İstanbul : Hilâl Matbaacılık, 1975.
- Zekeriyyazade. Ferah Cerbe Savaşı*. Açıklamalarla yayına hazırlayan: Orhan Şaik Gökyay. 2. bs. İstanbul : Kervan Kitapçılık, 1980.
7. *Bugünkü Dille Dede Korkut*. İstanbul : Remzi Kitabevi, 1963.
8. *Düçent-nâme*. İstanbul : Doğan Kardeşler Matbaası, 1964.
9. *Kâtip Çelebi'den Seçmeler*. İstanbul : Milli Eğitim Basımevi, 1964.
10. *Ahmet Rasim. Eşkâl-i Zaman*. Hazırlayan: Orhan Şaik Gökyay. İstanbul : Milli Eğitim Basımevi, 1969.
11. *Kâtip Çelebi. Mîzanü'l-Hakk fi ihtiyari'l-Ahakk*= En Doğruyu Sevmek İçin Hak Terazisi. Açıklamalarla yayına hazırlayan: Orhan Şaik Gökyay. İstanbul : Milli Eğitim Basımevi, 1972. 2. bs, İstanbul : Kervan Yayıncılık, 1980.
12. *Dedem Korkud'un Kitabı*. İstanbul : Milli Eğitim Basımevi, 1973.
13. *Kâtip Çelebi. Tuhfetü'l-Kibar fi Esfâri'l-Bihâr* = Deniz Savaşları Hakkında Büyüklere Armağan. Açıklamalarla yayına hazırlayan: Orhan Şaik Gökyay. İstanbul : Milli Eğitim Basımevi, 1973. 2. bs., İstanbul : Kervan Yayıncılık, 1980.

14. *Dede Korkud Hikâyeleri*. İstanbul : Milli Eğitim Basımevi, 1976. 2. bs., İstanbul : Kervan Yayıncılık, 1980. 2. bs., İstanbul : Dergâh Yayınları, 1985.
15. *Birkaç Şiir*. (İngilizce çevirileri ile birlikte) İstanbul : Hilâl Matbaası, 1976.
16. *Gelibolulu Mustafa Âli. Mevâidü'n-nefâis fi Kavâidi'l-Mecâlis*= Görgü ve Toplum Kuralları Üzerinde Ziyafet Sofraları. Hazırlayan: Orhan Şaik Gökyay. 2 cilt. İstanbul : Kervan Yayın., 1978.
17. *Destursuz Bağa Girenler*. İstanbul : Dergâh Yayınları, 1982.
18. *Kâtip Çelebi Yaşamı, Kişiliği ve Yapıtlarından Seçmeler*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1982.
- Kâtip Çelebi Hayatı, Kişiliği ve Eserlerinden Seçmeler*. 2. bs., Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1988.
19. *Gelibolulu Mustafa Âli. Hâlâtu'l-Kahire Mine'l-Adâti'z-Zahire*. Sadeleştiren: Orhan Şaik Gökyay. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları 1984.
20. *Kâtip Çelebi*. Ankara : Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1986.
21. *Molla Lûtfi*. Ankara : Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1987.
22. *Bu Vatan Kimin*. İstanbul 1994.

Kısaltmalar:

- DBG. Destursuz Bağa Girenler.
- DİA. Diyanet İslâm Ansiklopedisi.
- TD. Türk Dili.
- TF. Türk Folkloru.
- TFA. Türk Folklor Araştırmaları..
- TFAY. Türk Folklor Araştırmaları Yıllığı.
- TT. Tarih ve Toplum.

TERCÜMELER

1. George Jacob. *Türklerde Karagöz = Geschichte des Schattentheaters* adlı kitabın Türklere ait kısmı. İstanbul : Burhanettin Basımevi, 1938.
2. Oscar Wilde. *Doryan Gray'ın Portresi = The Picture of Dorion Gray*. Çevirenler : Ferhunde Gökyay ve Orhan Şaik Gökyay. İstanbul : Remzi Kitabevi, 1938. 2. bs., İstanbul : Remzi Kitabevi , 1968.
3. Paul Wittek. *Menteşe Beyliği : 13-15'inci Asırda Garbî Küçük Asya Tarihine Ait Tektik = Das Fürstentum Mentische Studie zur Geschichte West Kleinasiens im 13-15 jh.* Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1944. 2. bs., Ankara : Türk Tarih Kurumu, 1986.
4. C. Brentano. *Yiğit Kasperl ile Güzel Annerl'in Hikâyesi = Die Geschichte vom braver Kasperl und schönen Annerl*. Çevirenler: S.Y. Baydur ve Orhan Şaik Gökyay. İstanbul : Milli Eğitim Basımevi, 1948.
5. C. Brentano. *Cockel, Hinkel ve Gockelaya = Gockel Hinkel und Gackeleia*. İstanbul : Maarif Basımevi, 1959.
6. Clemens Brentano. *Bahar Çelengi = Frühlingskranz*. 2c. İstanbul : Milli Eğitim Basımevi, 1977.

MAKALELER

1925-26

O.Ş. Gökyay "Aya Mektuplar" başlığı altında çıkan aşağıdaki yazılarında "Gönül Kızı" takma adını kullanmıştır.

1. "Zavallı Ay". *Çağlayan*, I/1 (20 Teşrinievvel, 1341/1925), 5.
2. "Çağlayan Kenarında". *Çağlayan*, I/2 (1 Teşrinisani, 1341/1925), 10-11.
3. "Aforoz". *Çağlayan*, I/3 (15 Teşrinisani, 1341/1925), 12-13.
4. "Ayrılık Çeşmesi". *Çağlayan*, I/4 (1 Kânunuevvel, 1341/1925), 10-11.
5. "Haset ve Şüphe Çocuklarına". *Çağlayan* I/5 (15 Kânunuevvel, 1341/1925), 6-7.
6. "Gönül Diyarı". *Çağlayan*, I/6 (1 Kânunusani, 1342/1926) 8-9.

7. "Öldüğüm Gece". *Çağlayan*, I/7 (15 Kânunusani, 1926), 8-9.
8. "Dün Gece". *Çağlayan*, I/8 (1 Şubat, 1926), 8-9.
9. "Tufan Gecesi". *Çağlayan*, I/9 (15 Şubat, 1926), 8-9.
10. "Kuruyan Gönül". *Çağlayan*, I/10 (1 Mart, 1926), 4-5.
11. "Şehit Kızı". *Çağlayan*, I/11 (15 Mart, 1926), 4-5.
12. "Seher Vaktünde". *Çağlayan*, I/12 (1 Nisan, 1926), 4-5.
13. "Ruhumda Kasırğa". *Çağlayan*, I/13 (15 Nisan, 1926), 8-9.
14. "Ferman Okunurken". *Çağlayan*, I/14 (1 Mayıs, 1926), 4-5.
15. "Onun Yedigârları". *Çağlayan*, I/15 (15 Mayıs, 1926), 10-11.

1946-47

16. "Bitmeyen Mevsim". *Galatasaray*, (Yıllık, 1946-47). Bu yazı ayrıca *Doğu*, VII/76-81 (13 Mart-Ağustos, 1949), 19-20'de yayımlandı.

17. "Fetih Yıldönümünde İstanbul'u Arıyorum". *Galatasaray*, I/2 (Mayıs, 1947), 1-2.

1948

18. "Merak". *Galatasaray*, I/5 (Ocak, 1948), 2-3-7.
19. "Bir İncelemeye Giriş". *Galatasaray*, I/6 (Şubat, 1948), 5, 24.
20. "Bir İncelemeye Giriş". *Galatasaray*, II/7-8 (Mart-Nisan, 1948), 12-13, 14.
21. "Kubbedeki Hoş Sadalar". *Galatasaray*, II/8-9 (Kasım-Aralık, 1948), 1.

1949-50

22. "Okumaktan Şikâyet". *Galatasaray*, III/15 (Aralık, 1950), 13, 18.
23. "Cumartesi". *Galatasaray*, (Yıllık, 1949-1950).
24. "İki Mektup". *Galatasaray*, VI/18 (Ocak, 1952), 10.

1934

25. "Benderli Cesari". *Orhun*, 3 (İkincikânun, 1934), 72-76.

1935

26. "Divan Edebiyatında Tasvirler, Şitaiye". *Çığır*, 27 (Mart, 1935), 12.
 27. "Türk Edebiyatında Akrostiş". *Ülkü*, V/27 (Mayıs, 1935), 186-188.
 28. "Destân-ı Ahmet Harami". *Türkiyat Mecmuası*, V (1935), 345.

1936

29. "Oğuzlara Dair". *Ülkü*, VII/38 (Nisan, 1936), 148-155. (Eleştiri) Ayrıca bk. *DBG*, 11-19.

1937

30. "Tuhfet-ül-Mahdum". *Ülkü*, VIII/48 (Şubat, 1937), 427-430.
 31. "Codex Cumanicus". *Ülkü*, IX/51 (Mayıs, 1937), 236-239.
 32. "Kul Ata Mesnevisi" *Ülkü*, IX/53 (Temmuz, 1937), 342-348.

1938

33. "Kahramanlık Edebiyatı". *Çığır*, 61-62 (Şubat, 1938), 20.
 34. "Ludwig Fekete : Palatin Nikolaus Esterhazy'nin Arşivindeki Türkçe Yazıları". *Ülkü*, XI/63 (Mayıs, 1938), 283-287. (Kitap Tanıtımı).
 35. "John Kingsley Birge, The Bektaschi Order of Dervishes". *Ülkü*, XI/65 (Temmuz, 1938), 477. (Kitap Tanıtımı).

1939

36. "Türk Edebiyatında Alliterasyon'a Ait Notlar". *Oluş*, I/8 (19 Şubat, 1938), 121.
 37. "Tepegöz Efsanesine Dair". *Oluş*, I/15 (9 Nisan, 1939), 231.
 38. "Bir Hatâ ve Sevap Cetveli". *Oluş*, I/19 (7 Mayıs, 1939), 296. Ayrıca bk. *DBG*, 20-25. (Eleştiri).
 39. "Bir Kemküm". *Oluş*, I/21 (Mayıs, 1939), 325-329. Ayrıca bk. *DBG*, 26-34. (Eleştiri).

1944

40. "Leyla ile Mecnun". *Yücel*, XVII/99 (Temmuz, 1944), 82.

1946

41. "Bu da Divan Edebiyatı Beyanındadır". *Yücel*, 112 (Şubat, 1946), 186-193. Ayrıca bk. *DBG*, 35-44. (Eleştiri).

1947

42. "Dilimizin İfade Zenginliği". *Galatasaray Dergisi*, I/1 (Mart, 1947), 5.

43. "Tiyatromuza Ait Notlar". *Galatasaray Dergisi*, I/3 (Ekim, 1947), 8.

44. "Şehname ve Türkçe Tercümelere". *Yücel*, 4 (Nisan, 1950), 61-63. Ayrıca bk. *DBG*, 45-49. (Eleştiri).

1955

45. "Kâtib Çelebi". *İslâm Ansiklopedisi*, VI (1955), 432-438.

1957

46. "Kâtib Çelebi, Şahsiyeti". *Bilgi*, XI/128 (Kasım, 1957), 3.

1963

47. "Tana Kaldık". *TD*, XIII/145 (1 Ekim, 1963), 14-18. (Eleştiri).

48. "Eski Nesirden Örnekler". *TD*, XIII/147 (Aralık, 1963), 156-159.

1964

49. "Eski-harfli Türkçe Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu (Millî Kütüphane)". *TD*, XIII/150 (Mart, 1964), 376-377. (Tanıtma yazısı).

50. "Şeyhi'nin Husrev ü Şirin'i Üzerine". *Çağrı*, VIII/74 (Mart, 1964), 2-8. Ayrıca bk. *DBG*, 50-54. (Eleştiri).

51. "Çöp ve Mertek". *Çağrı*, VIII/75 (Nisan, 1964), 11. Ayrıca bk. *DBG*, 55-56. (Eleştiri).

52. "Divanları Okurken". *Çağrı*, VIII/77 (Haziran, 1964), 4. Ayrıca bk. *DBG*, 57-63. (Eleştiri).

53. "Bir Kelime Üzerine Açıklama". *Hisar*, 12 (Aralık, 1964), 21.

54. "Yarence". *TD*, XIV/160 (Ocak, 1965), 348-350. Ayrıca bk. *DBG*, 64-67. (Eleştiri).

55. "Çağrışimler ve Ötesi". *Çağrı*, IX/87 (Nisan, 1965), 24. Ayrıca bk. *DBG*, 68-74. (Eleştiri).

56. "Virgül Meselesi". *Çağrı*, IX/89 (Haziran, 1965), 3-5. Ayrıca bk. *DBG*, 75-78. (Eleştiri).

57. "Türkçe Üzerine Konuşmak Yetkisi ve Sim-gümüş". *TD*, XIV/167 (Ağustos, 1965), 719-726. Ayrıca bk. *DBG*, 104-113.

58. "Savatsız Sim-gümüş". *TD*, XV/169 (Ekim, 1965), 6-16. Ayrıca bk. *DBG*, 113-125.

1966

59. "Evlîya Çelebi Seyahatnamesinde: Bir Sultanın Gerdek Gecesi". *TD*, XV/173 (Şubat, 1966), 342-351.

60. "Nicesi Kahramanlıklar". *TD*, XVI/181 (Ekim, 1966), 14-23.

61. "Şiir Dili Üzerine". *Konuşmalar*, Haz. Ali Püsküllüoğlu, (Ankara, 1966), 26-33.

62. "Fuzuli'de Şiir". *Çaba*, 6 (Nisan, 1966), 4-8.

1968

63. "Dede Korkut Hikâyeleri ve Önemi". *TD*, XIX/207 (Aralık, 1968), 425-435.

1969

64. "Şehzadelerin Sünnet Düşünü". *Türk Kadını*, IV/37 (Haziran, 1969), 24-26.

65. "Han-nâme". *Necati Lugal Armağanı*, (Ankara, 1966), 275-327.

1970

66. "Sırça Köşk". *TD*, XXI/220 (Ocak, 1970), 285-290 Ayrıca bk. *DBG*, 126-131.

67. "Hüt Dağı ve Karga Üzerine Yarenlik". *Folklor*, I/10-12 (Şubat-Nisan, 1970), 28-30.

68. "Gazali (Deli Birader) I". *TD*, XXI/222 (Mart, 1970), 449-460.

69. "Gazali (Deli Birader) II". *TD*, XXII/223 (Nisan, 1970), 18-31.

70. "Beşik Uleması". *TD*, XXII/224 (Mayıs, 1970), 94-109. Ayrıca bk. *DBG*, 132-149. (Eleştiri).

1971

71. "Anlamak Üzerine". *TD*, XXV/243 (Aralık, 1971), 169-173. Ayrıca bk. *DBG*, 150-155. (Eleştiri).

72. "Dede Korkut Destanlarında İslâmi Unsurlar". *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı -Belleten* 1971, (1971), 61-82.

1972

73. "Hümayun Müzesi". *TD*, XXV/244 (Ocak, 1972), 240-244. Ayrıca bk. *DBG*, 156-161. (Eleştiri).

74. "Kolay, Yine de Güç". (Ahmet Rasim: Şehir Mektupları, Sadeleştiren: Ahmet Kabaklı), *TD*, XXVI/247-248 (Nisan-Mayıs, 1972), 15-18 ve 103-106. Ayrıca bk. *DBG*, 162-170. (Eleştiri).

75. "Körün Bellediği Değnek: Neden Nedeniyle, Neden Olmak". *TD*, XXVI/252 (Eylül, 1972), 473-475. Ayrıca bk. *DBG*, 171-174. (Eleştiri).

76. "Divanu Lûgati't-Türk ve Alp Ertunga". *TD*, XXVII/253 (Ekim, 1972), 56-59.

77. "Tüm, Bütün ve Katkı Üzerine". *TD*, XXVII/255 (Aralık, 1972), 241-245. Ayrıca bk. *DBG*, 175-179. (Eleştiri).

1973

78. "Türkçede Gezi Kitapları". *TD*, (Gezi Özel Sayısı), XVII/258 (Mart, 1973), 457-494.

79. "Necati Bey Divanı". *TD*, XXVIII/263 (Ağustos, 1973), 289-295. Ayrıca bk. *DBG*, 180-187. (Eleştiri).

80. "Veysel, Şiirleri ve Yaptığı". *TFA*, XV/296 (Mart, 1974), 6909.

81. "Ortaçağda Türk ve Moğol Şamanizmi (John Andrew Boyle'den çeviri)". *TFA*, XV/297 (Nisan, 1974), 6941-6950.

82. "Zaifi". *TD*, (Mektup Özel Sayısı), XXX/274 (Temmuz, 1974), 39-43.

83. "At Üzerine". *Uluslararası Türk Folklor Semineri I, (Ankara, 1974)*, 74-78.

84. "Tanzimat Dönemine Değın Mektup". *TD, (Mektup Özel Sayısı), XXX/274 (Temmuz, 1974)*, 17-23.

1975

85. "Kebikeç Duası". *TD, XXXI/280 (Ocak, 1975)*, 9-16. Ayrıca bk. *DBG, 196-205. (Eleştiri)*.

86. "Dedem Korkut Kitabının İngilizce Çevirileri". *TFA, XVI/314 (Eylül, 1975)*, 7413-7417. Ayrıca bk. *DBG, 210-217. (Eleştiri)*.

87. "Güçlük Nerede?". *TD, XXXII/291 (Aralık, 1975)*, 707-710. Ayrıca bk. *DBG, 206-209. (Eleştiri)*.

88. "Türk Çalgıları Üzerine". *Musiki Mecmuası, XXVIII/313 (Kasım, 1975)*, 5-12.

1976

89. "Beklenmedik Kaynaklarda Folklor". *I. Uluslararası Türk Folklor Bildirileri, I. Cilt: Genel Konular (Ankara, 1976)*, 119-125.

90. "Birkaç Deyim Üzerine". *TFAY, 1975 (Ankara, 1976)*, 67-74.

91. "Unutulmuş Bir Ek mi?". *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten 1975-76 (1976)*, 183-185.

92. "Bir Sözlük Üzerine". *Hisar, 147 (Mart, 1976)*, 20-22. Ayrıca bk. *DBG, 224-229.*

93. "Miratü'l-Hatâyâ". *TD, XXXIII/293 (Şubat, 1976)*, 68-72. Ayrıca bk. *DBG, 218-223. (Eleştiri)*.

94. "Kumsal I". (Günümüz Türkçe'sine çevrilen Mustafa Âlî'nin Kitabı), *TD, XXXIV/297 (Haziran, 1976)*, 415-421. Ayrıca bk. *DBG, 235-241, (Eleştiri)*.

95. "Kumsal II". *TD, XXXIV/298-299 (Ağustos, 1976)*, 318-325. Ayrıca bk. *DBG, 241-250. (Eleştiri)*.

96. "Âşık Çelebi Tezkiresi". *İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi, 30 (1976)*, 39-48.

97. "Risale-i Mimariyye". *İ.H. Uzunçarşılı Armağanı*, (Ankara, 1976), 113-215.
98. "II. Sultan Osman'ın Şehadeti". *Atsız Armağanı*, (İstanbul, 1976), 187-256.
99. "Kenzü'l-Kübera ve Mahakkü'l-Ulema I". *Çevren*, Yıl 4, Sayı 9 (Mart, 1976), 37-51.
100. "Kenzü'l-Kübera ve Mahakkü'l-Ulema II". *Çevren*, Yıl 4, Sayı 10 (Haziran, 1976), 43-79.
101. "Ekler (I. Kenzü'l-Kübera ve Mahakkü'l-Ulema'nın Necmüddin Razi'nin Basma Mirsadü'l-ibad'ıyla Karşılaştırılması, II. Düzeltmeler.)" *Çevren*, Yıl 4, Sayı 11 (Eylül, 1976), 173-175.
102. "Yanlış Bizde mi Şairde mi?". *Hisar*, 148 (Nisan, 1976), 9-10. Ayrıca bk. *DBG*, 230-233.

1977

103. "Hafızların, Hânendelerin, Güyendelerin Hallerini Anlatır". *Musiki Mecmuası*, 327 (Ocak, 1977), 9-11.
104. "Bir Fetva da Bizden". *Hisar*, 158 (Şubat, 1977), 8-10. *Nesil*, I/7 (1 Nisan, 1977), 14-17'de yayımlandı. Ayrıca bk. *DBG*, 262-266. (Eleştiri).
105. "Sevinç I". *Millî Kültür*. I/1 (Ocak, 1977), 31-32. Ayrıca bk. *DBG*, 251-255. (Tanıtma-Eleştiri).
106. "Sevinç II". *Millî Kültür*. I/2 (Şubat, 1977), 8-12. Ayrıca bk. *DBG*, 255-261. (Tanıtma-Eleştiri).
107. "Tılsımlı Gömlekler". *TFAY*, 1976 (1977), 93-112. Bu yazı *Magazin Türk Hava Yolları*, 45 (Ocak, 1987), 24-26. İngilizcesi 28-29 ve *Gergedan*, 14 (Nisan, 1988), 70-79'da tekrar yayımlanmıştır.

1978

108. "Hayatî-zâde Mustafa Feyzi Efendi". *Yabani Bitkiler Sözlüğü. Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 1977 (1978), 433-440. Ayrıca bk. *DBG*, 188-195 "Bir Başkası" adı altında.
109. "Burhan-ı Katı Çevirisinin Türkçe Açısından Önemi". *Ömer Asım Aksoy Armağanı* (Ankara, 1978), 125-136.

110. "Kitaplarda Neler Var? V. Şaşılacak Başka Bir Oyun". *Hisar*, 251 (176) (Ağustos, 1978), 8-10.
111. "Kitaplarda Neler Var? I. Hadikatü'l-Hakayık fi Tekmileti's-Şakayık". *Hisar*, 160 (244) (Ocak, 1978), 5-8.
112. "Biz Ne Düşü Görüyoruz?". (Yahya Kemal'in yayımlanan kitapları). *TD*, XXXVII/317 (Şubat, 1978), 108-115. Ayrıca bk. *DBG*, 267-275.
113. "Kitaplarda Neler Var? II. Bir Barış Görüşmesi". *Hisar*, 173 (248) (Mayıs, 1978), 7-9.
114. "Kitaplarda Neler Var? III. Derviş Portreleri". *Hisar*, 174 (249) (Haziran, 1978), 8-11.
115. "Kitaplarda Neler Var? IV. Bir Hokkabazlık Gösterisi". *Hisar*, 250 (175) (Temmuz, 1978), 8-10.
116. "Kitab u İlmi'n-nafi fi Tahsil-i Sarf u Nahv-i Türki". *Ulusal Kültür*, 2 (Ekim, 1978), 172-182.
117. "Kitaplarda Neler Var? V. Osmanlı Türklerinin Rumeli Yakasına İlk Geçişi". *Hisar*, 254 (179) (Kasım, 1978), 13-15.
118. "Kâtib Çelebi". *The Encyclopaedia of Islam*. New Edition, VI (1978), 760-762.
119. "Şair Bâki Gençliğinde Saraç Çıraklığı Yaptı mı?" *Journal of Turkish Studies, In Memorium Ali Nihat Tarlan*, Yayınlayanlar: Şinasi Tekin - Gönül A. Tekin (1979), 125-133.
120. "Bir Dostun Ardından: Cahit Öztelli". *TFA*, XVIII/355 (Şubat, 1979-85), 64-65.
121. "Şeyh Bedreddin'in Babası Kadı mıydı?" *Çevren*, Yıl 6, Sayı 3 (Eylül, 1979), 19-25. Bu makale *TT*, 2 (Şubat, 1984), 16-18'de tekrar yayımlandı.
122. "Bey Böyrek Üzerine". *TF*, 2 (Eylül, 1979), 3.
123. "Bir Deyimin Ardından". *TFA*, XIX/363 (Ekim, 1979), 8785-8787.
124. "Kamanıçe Muhafızlarının Çektiği". İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, *Tarih Dergisi*, (Ord. Prof. İsmail Hakkı Uzunçarşılı Armağanı), 32 (Mart, 1979), 281-300.

125. "Kitaplarda Neler Var? VI. Tuhfe-i Hattâtûn I". *Hisar*, 258 (Nisan, 1979), 7-9.

126. "Kitaplarda Neler Var? VI. Tuhfe-i Hattâtûn II". *Hisar*, 259 (Mayıs, 1979), 9-11.

127. "Kitaplarda Neler Var? VII. Kethüdâzade Menâkıbı". *Hisar*, 265 (Aralık, 1979), 10-11.

1980

128. "Emek-Yemez Baba". *TF*, 8 (Mart, 1980), 3.

129. "Kaygusuz Abdal ve Simatîyeleri I". *TF*, 13 (Ağustos, 1980), 3-5.

130. "Kaygusuz Abdal ve Simatîyeleri II". *TF*, 14 (Eylül, 1980), 3-6.

131. "Kitaplarda Neler Var? VIII. Kitab-ı Bahriye I". *Hisar*, 269 (Nisan, 1980), 13-14.

132. "Kitaplarda Neler Var? VIII. Kitab-ı Bahriye II". *Hisar*, 270 (Mayıs, 1980), 24-25.

133. "Tâcü't-Tevârih'ten". *Hisar*, 274 (Eylül, 1980), 9-14.

134. "Söylemesi Bizden". *Hisar*, 277 (Aralık, 1980), 8-9. Ayrıca bk. *DBG*, 289-300. (Eleştiri).

135. "Mizânü'l-hakk fi İhtiyâri'l-ahakk". *Hisar*, 267 (Şubat, 1980), 12-13.

1981

136. "Gecikmiş Bir Karşılık". *TF*, 24 (Temmuz, 1981), 4-8. Ayrıca bk. *DBG*, 293-300: "Şaplak I. Gecikmiş Bir Karşılık" adı altında. (Eleştiri).

137. "Gecikmiş Bir Karşılık II. Söz Sırası Bende". *TF*, 25 (Ağustos, 1981), 7-11. Ayrıca bk. *DBG*, 301-308: "Şaplak II. Söz Sırası Bende" adı altında. (Eleştiri).

138. "Gecikmiş Bir Karşılık III. Kimin Devleti Tepti". *TF*, 26 (Eylül, 1981), 9-11. Ayrıca bk. *DBG*, 309-316: "Şaplak III. Kimin Devleti Tepti" adı altında. (Eleştiri)

139. "Kazan Beyin Ocağı". *TF*, 27 (Ekim, 1981), 4-6. Ayrıca bk. *DBG*, 317-321: "Şaplak IV. Kazan Beyin Ocağı" adı altında. (Eleştiri).

140. "Savunmaya Gerek Yoksa da". *TF*, 28 (Kasım, 1981), 3-5. Ayrıca bk. *DBG*, 322-327: "Şaplak V. Savunmaya Gerek Yoksa da" adı altında. (Eleştiri).
141. "Konuşan Dilsiz". *TF*, 29 (Aralık, 1981), 3-5. Ayrıca bk. *DBG*, 328-332: "Şaplak VI. Konuşan Dilsiz" adı altında. (Eleştiri).
142. "Halk Dilinde Ölçü Birimleri". *TFA*, 1981/1 (1981), 41-58.
143. "Klâsik Türk Edebiyatı". *Gösteri*, 12 (Kasım, 1981), 47-49.
144. "Dedem Korkut'un Kitabı Üzerine". *TF*, 23 (Haziran, 1981), 3-4.
145. "Kitabiyat: Prof. Dr. Neşet Çağatay, Mustafa Nuri Paşa, Netâyicü'l-vukuat, cilt I-II, Türk Tarih Kurumu Yayınları, XXII. dizi, sayı 1 (Ankara, 1979)", *İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Enstitüsü Dergisi*, 1979-80, 10-11 (1981), 433-442. Ayrıca bk. *DBG*, 276-288 "Kâğıt Zıyanlığı" adı ile. (Eleştiri).
146. "Türkçede 'Mal' ve 'Mel' Eki Üzerine". *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 1978-79 (1981), 23-32.

1982

147. "Şaplak VII. Küdam Galatat Tashih Mikünem?". *DBG*, 333-338. (Eleştiri).
148. "Şaplak VIII. Yanlış Bereketi". *DBG*, 339-344. (Eleştiri).
149. "Şaplak IX. Tükenmez". *DBG*, 345-351. (Eleştiri).
150. "Şaplak X. Daha, Daha...". *DBG*, 352-356. (Eleştiri).
151. "Şaplak XI. Yanlıslara Elveda". *DBG*, 357-360. (Eleştiri).
152. "Deyimler Üzerine". *TF*, 31 (Şubat, 1982), 8-10. Bu yazı *Erciyes*, 4/47 (Ocak, 1982), 11-13'te tekrar yayımlanmıştır. Ayrıca bk. *DBG*, 361-366. (Eleştiri).
153. "Modaya Uymak". *Gösteri*, 20 (Temmuz, 1982), 61-62.
154. "Âşık Çelebi'nin Şuârâ Tezkiresi". *Gösteri*, 24 (Kasım, 1982), 78.
155. "Elieazar Birnbaum, The Book of advice by King Kay Kaus ibn İskender...". *Osmanlı Araştırmaları*, III (1982), 327-332. (Eleştiri).

156. "Âli, Hattatların ve Kitap Sanatçılarının Destanları (Menâkıb-ı Hünerverân, hazırlayan : Dr. Müjgân Cumbur". *Osmanlı Araştırmaları*, III (1982), 332-346. (Eleştiri).

157. "Rüyalar Üzerine". *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, (Ankara, 1982), 183-208.

1983

158. "Abdülbaki Gölpınarlı'nın Ardından". *Millî Kültür*, 39 (Nisan, 1983), 47-48.

159. "Sıpara Üzerine". *TF*, 44 (Mart, 1983), 3-4.

160. "Osmanlı Donanması ve Kapudan-ı Derya ile İlgili Teşrifat Hakkında Belgeler". *Tarih Enstitüsü Dergisi*, 12, sene 1981-82, (1982), 25-84.

161. "İsmiyle Müsemma Değil". *Gösteri*, 29 (Nisan, 1983), 76. (Eleştiri).

162. "Çanak". *Gösteri*, 33 (Ağustos, 1983), 64-65. (Eleştiri).

163. "Eski, Yeni ve Ötesi". *Kaynaklar*, 1 (Eylül-Ekim-Kasım, 1983), 59-61.

1984

164. "Yer Adlarında Kişilerin, Olayların Payı". *Türk Yer Adları Sempozyumu Bildirileri*, 11-13 Eylül 1984 (Ankara, 1984), 243-257.

165. "Kitaplarda Neler Var? 1577'de Kahire'de Günlük Hayat". *TT*, 4 (Nisan, 1984), 65-67.

166. "Kanunî'nin Gürcistan Fetihnâmesi Üzerine". *TT*, 5 (Mayıs, 1984), 2-3. (Eleştiri).

167. "Evliya Çelebi Seyahatnâmesi'nin Yeni Bir Yayını". *TT*, 6 (Haziran, 1984), 59-62. (Eleştiri).

168. "Abdülhamid'in Bir Tayin Beratı". *TT*, 7 (Temmuz, 1984), 7.

169. "Anıtkabir Senaryosu". *TT*, 11 (Kasım, 1984), 9-12.

170. "Yahya Kemâl ve Türk Musikisi". *TT*, 12 (Aralık, 1984), 45-49.

171. "Cönkler Üzerine". *Folklor ve Etnografya Araştırmaları*, 1984 (1984), 107-165.

1985

172. "Sohbetnâme". *TT*, 14 (Şubat, 1985), 56-64.

173. "Nasihatü's-Selâtin". *TT*, 20 (Ağustos 1985), 62-68 (Eleştiri).

174. "23 Nisan 1920 Milli Egemenlik Yolunda", Türkiye Büyük Millet Meclisi Egemenlik Kayıtsız Şartsız Milletindir, (Ankara; TBMM Kültür ve Sanat Yayını, 1985), 54-59.

175. "Bitkiler ve Bizler". *Folklor ve Etnografya Araştırmaları*, 1985 (1985), 393-399.

1986

176. "Osmanlı Türklerinde Öğretmen ve Öğrenci Anlayışı". *TT*, 31 (Temmuz, 1986), 48-55.

177. "Molla Lütü'nin Mizah ve Hiciv Yönü". *TT*, 34 (Ekim, 1986), 58-61.

178. "Kızıl Elma Üzerine". *TT*, 25 (Ocak, 1986), 9-14.

179. "Kızıl Elma Üzerine". *TT*, 26 (Şubat, 1986), 20-25.

180. "Kızıl Elma Üzerine". *TT*, 27 (Mart, 1986), 9-13.

181. "Kızıl Elma Üzerine". *TT*, 28 (Nisan, 1986), 9-13.

182. "Bir Saltanat Dügünü". *Topkapı Sarayı Müzesi Yıllık*, I (İstanbul, 1986), 21-55.

183. "Yunus Emre'yi ve Halk Şairlerini Anlamak". *Bolu İli Halk Edebiyatı Sempozyumu, 2-4 Mayıs 1986* (Bolu, 1986), 9-20.

184. "Mehmet Âkif Ersoy'un Dili Üzerine". *Milli Kültür*, 55 (1986), 10-17.

185. "Tokatlı Molla Lütü'nin 'Harnâme'si". *Türk Folkloru, Belleten*, 1986/I (1986), 155-182.

1987

186. "Dede Korkut Hikâyelerinde Bazı Düzeltmelere Düzeltmeler". *Türk Folkloru, Belleten*, 1986/II (1987), 309-315.

187. "Destanlar Üzerine". *Çocuk Edebiyatı Yıllığı*, (1987), 104-111.

188. "Bir Öğrencisinin Dilinden M. Fuat Köprülü". *TD*, LII/421 (Ocak, 1987), 50-57.

189. "Dîvân Edebiyatı Kimin?". *TD*, LII/424 (Nisan, 1987), 224-236.

190. "Yunus Emre'yi ve Halk Şairlerini Anlamak". *TT*, 40 (Nisan, 1987), 10-16.

191. "Mimar Sinan'ın Bazı Eserleri Hakkında Notlar". *Mimar Sinan Dönemi Türk Mimarlığı ve Sanatı*, (İstanbul, 1987), 129-133.

192. "Mimar Sinan'ın Dilinden Hatıralar". *TT*, 45 (Eylül, 1987), 24-30.

193. "Böylesi Bir Tip". *TT*, 47 (Kasım, 1987), 9-11.

194. "Trabzon'lu Birkaç Şair". *Trabzon Kültür Sanat Yılığ*, 87 (İstanbul, 1987), 273-282.

195. "Bakî'nin Bir Beyti Üzerine". *TD*, LII/427 (Temmuz, 1987), 12-14.

196. "Mehmet Âkif Ersoy'un Sanat ve Şiir Anlayışı Üzerine". *TT*, 29 (Mart, 1987), 20-24.

197. "Dîvân-ı Et'ime. Some Manuscripts on Food". *III. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*, V (Ankara, 1987), 121-127.

1988

198. "Fahir İz". *Hürriyet Gösteri Eki*, 91 (Haziran, 1988), 10.

199. "Dedem Korkut Kitabı Üzerine". *Türk Folkloru, Belleten* 1987/1-2 (1988), 81-89.

1989

200. "Şair Necatî'nin Bir Beyti Üzerine". *TT*, 61 (Ocak, 1989), 9-10.

1992-1994

201. "Burhan-ı Kâtu Tercümesi". *DİA*, 6(1992), 433-434.

202. "Cihannümâ". *DİA*, 7 (1993), 541-542.

203. "Cönk". *DİA*, 8 (1993), 73-75.

204. "Dede Korkut". *DİA*, 9 (1994), 77-80.

205. "Deli Birader". *DİA*, 9 (1994), 135-136.

206. "Düstürü'l-amel". *DİA*, 10 (1994), 50-51.

Teslim edilmiş olan maddeler: Düstürü'l-amel, İmâle, Kâbusnâme, Kâtib Çelebi, Kızılelma, Meşâirü'ş-şuarâ, Molla Lutfi, Tabirnâme, Yunus Emre.

ŞİİRLER

1338/1922

1. "İzmir Yolunda", *Açıksöz* (Gazete), Kastamonu, 19 Kânunisanı 1338/1922, sayı 390, 2; *Yarın*, 17 (9 Şubat 1338/1922), 10. Şiir ayrıca Giresun'da yayımlanan *Işık* dergisinde de çıktı (1345).

2. "Annemin Mezarında". *Açıksöz* (Gazete), Kastamonu, 30 Kânunisanı 1338/1922, sayı 399, 2.

3. "İzmir'in Rüyası". *İzmir'e Doğru* (Gazete), Ankara, 15 Mayıs 1338.

4. "Gurbet Acısı". *Işık*, 58 (15 Teşrinisanı 1338/1922), 7.

1341/1925-26

5. "Gurur". *Çağlayan*, I/1 (20 Teşrinievvel 1341/1925), 4.

6. "Beyan-ı Aşk". (Kardeş Esat Âdil'e), *Çağlayan*, I/2 (1 Teşrinisanı, 1341/1925), 5.

7 "Canan Kasrında Sabah". *Çağlayan*, I/3 (15 Teşrinisanı, 1341/1925), 4.

8. "Mücrim Güzellere". *Çağlayan*, I/4 (1 Kânunievvel, 1341/1925), 3.

9. "Karşıkarşıya". *Çağlayan*, I/5 (15 Kânunievvel, 1341/1925), 3.

10. "Hicve Misal". (Meçhul imzasıyla), *Çağlayan*, I/5 (15 Kânunievvel, 1341/1925), 7.

11. "Kervan". *Çağlayan*, I/6 (1 Kânunisanı, 1926), 1.

12. "Medhe Misal". (Meçhul imzasıyla), *Çağlayan*, I/6 (1 Kânunisanı, 1342/1926), 11.

13. "Sevdam Can Verirken". *Çağlayan*, I/7 (15 Kânunisanı, 1926), 5.

14. "Kıt'a". *Çağlayan*. I/7 (15 Kânunisanı, 1926), 7.

15. "Duydum ki". *Çağlayan*, I/7 (15 Kânunisanı, 1926), 7.

16. "Ölü". (Cevriye Nâlân imzasıyla), *Çağlayan*, I/7 (15 Kânunisani, 1926), 11.
17. "Kıt'a". *Çağlayan*, I/7 (15 Kânunisani, 1926), 15.
18. "Dilsiz Gönül". *Çağlayan*, I/9 (15 Şubat, 1926), 9.
19. "Bir Şiirden". (İmzasız), *Çağlayan*, I/9 (15 Şubat, 1926), 9.
20. "Bir Esmer Güzeline". (Nüzhet Şükrü'ye), *Çağlayan* I/10 (1 Mart, 1926), 5.
21. "Mezaristan". *Çağlayan*, I/13 (15 Nisan, 1926), 5.
22. "Yanardağ". *Çağlayan*, I/13 (15 Nisan, 1926), 4.
23. "Şarab-ı Subh". (Hamid'e), *Çağlayan*, I/13 (15 Nisan, 1926), 7.
24. "Gazel". (Birisî imzasıyla), *Çağlayan*, I/13 (15 Nisan, 1926), 16.
25. "Gazel". (Meçhul imzasıyla), *Çağlayan*, I/14 (1 Mayıs, 1926), 8.
26. "Sakarya". (Meserret imzasıyla), *Çağlayan*, I/14 (1 Mayıs, 1926), 10.
27. "Kıt'a". *Çağlayan*, I/14 (1 Mayıs 1926), 13.
28. "Hitap". (Tokadizade Şekip Beyefendi'ye), *Çağlayan*, I/15 (15 Mayıs, 1926), 1.

1931

29. "Koşma". *Atsız Mecmua*, 3 (15 Temmuz, 1931), 63.

1933

30. "Üç Nehir". *Orhun*, 1 (5 Kasım, 1933), 3.
31. "Gurbet". *Orhun*, 2 (5 Aralık, 1933), 45; ayrıca *Yücel*, VII/37 (Mart, 1938).

1937

32. "Maraş Türküsü". *Ülkü*, IX/51 (6 Mayıs, 1937), 210. Ayrıca bu şiir *Büyük Memleket Şiirleri Antolojisi*. Haz.: Osman Attilâ, III. baskı (İstanbul, 1964), 196'da yayımlandı.

33. "İçlenme". *Ülkü*, X/56 (Birinciteşrin, 1937), 136.

1938

34. "Bana Bir Seslenen Var". *Ülkü*, XI/61 (Mart, 1938), 42.
35. "Dağlarda". *Yücel*, VI/40 (Haziran, 1938), 137.
36. "Bayburt Türküsü". *Ülkü*, XI/63 (Haziran, 1938), 339.
37. "Budin Türküsü". *Yücel*, VI/40 (Haziran 1938), 147. Bu şiir, *Çağrı*, 5 (Şubat, 1958), 2 ve *TD*, LIV/431 (Kasım, 1987), 236'da tekrar yayımlanmıştır.
38. "Bu Vatan Kimin?". *Ülkü*, XII/69 (İkinciteşrin, 1938), 208. Bu şiir ayrıca *Memleket Şiirleri Antolojisi*. Haz.: Osman Attilâ, (Ankara, 1950), 7; *Doğu*, I/1 (İlkteşrin, 1942), 10; *TD*, XLIX/401 (Mayıs, 1985), 488'de de yayımlandı.
39. "Yarı Çekilen Bayrak". (Manzara-Destan), *Ülkü*, XII/70 (Birincikânun 1938), 308.
40. "Yas". *Ülkü*, XII/70 (Birincikânun, 1938), 298. (Aslında "Yarı Çekilen Bayrak" adı altında "Manzara-Destan-Yas" şiirleri birlikteyken yanlışlıkla ayrı sayfalara konmuştur). Bu şiir ayrıca *Atatürk ve Anıt-Kabir*. Haz.: Necdet Evliyagil, (Ankara, 1988), 117'de yayımlandı.

1939

41. "Zeytin Dalı". *Yücel*, VIII/47 (Sonkânun, 1939), 247.

1941

42. "Konservatuvar Marşı". *Güzel Sanatlar*, 3 (Ankara 1941), 66. Şiir "Devlet Konservatuvarı Marşı" adı ile N. Kâzım Akses ve U. Cemâl Erkin tarafından bestelenmiştir (Ankara 1954).

1943

43. "Sitem". *Doğu*, I/5-6 (Şubat, 1943), II. Ayrıca *Şiirimizin Cumhuriyeti*, I. Haz.: Hüseyin Karakan (İstanbul, 1958), 149'da yayımlandı.

1947

44. "Has Bahçe". *Galatasaray Yıllığı* (İstanbul, 1947-1948).

1949

45. "Nefes". *Doğu*, XV/82-96 (Eylül-Aralık, 1949 Ocak-Ekim, 1950), 86.

1950

46. "Yalnızlığın Tarifi". *Yücel*, yeni seri I/2 (Şubat, 1950), 15.

1960

47. "Karmakarışık". *Türk Yurdu*, II/4 (Temmuz, 1960), 40. Bu şiir ayrıca *Hisar*, 149 (Mayıs, 1976), 4 ve *TD*, LIV/429 (Eylül, 1987), 130'da tekrar yayımlandı.

1963

48. "Çağrı". *TD*, XIII/146 (1 Kasım, 1963), 71.
49. "Kapı". *Çağrı*, 70 (Kasım, 1963), 3.

1964

50. "Hey Ne Şirindir Bu Dünya". *TD*, XIII/148 (3 Ocak, 1964), 219.

1965

51. "Soylama". *TD*, XV/170 (Kasım, 1965), 70.
52. "Gelibolu'da Yazımcıoğlu'nun Çilehanesinde", *TD*, XV/171 (Aralık, 1965), 160.

1966

53. "Ağıt-Destan". *TD*, XVI/182 (1 Kasım, 1966), 91.

1967

54. "N'etsem Yolu Yok". *TD*, XVII/194 (Kasım, 1967), 89.

1973

55. "Kurtuluş Destanından. 19 Mayıs 1919'da Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a Çıkışı". *TD*, XXIX/266 (1 Kasım, 1973), 99. Bu şiir (1962) yılında birincilik alan Anıtkabir Ses ve Işık Senaryosu'nda yer almaktadır. Ayrıca "Anıtkabir Senaryosu", *TD*, 11 (Kasım, 1984), 10. adıyla yayımlandı.

1974

56. "Sayende". *TD*, XXX/278 (1 Kasım, 1974), 886.

1976

57. "Adres". *Hisar*, 150 (Haziran, 1976), 7; ayrıca *TD*, LIV, 428 (Ağustos, 1987), 86-88.

1984

1972 yılında açılan yarışmada birincilik almış olan Anıtkabir Ses ve Işık Senaryosu'nda yer alan şiirlerin hepsi "Anıtkabir Senaryosu", *TT*, 11 (Kasım, 1984), 9-12 içinde yayımlandı.

58. "Sevr Antlaşması". *TT*, 11 (Kasım, 1984), 11.

59. "İzmir'in Yunan Ordusu Tarafından İşgali". *TT*, 11 (Kasım, 1984), 10.

60. "İstanbul'un İşgali". *TT*, 11 (Kasım, 1984). 11.

61. "Mustafa Kemal Paşa'nın Ankara'ya Gelişi". *TT*, 11 (Kasım, 1984), 11.

ORHAN ŞAİK GÖKYAY

16 Temmuz 1902 - 2 Aralık 1994

